

Les prisonniers du trou

Đoo bujóó né, lgbám wɔɔjɔɔ ná. Waagurú idée kisoó né ge woobó umɔɔná bɔɔwú wánlám fɔ́ lawúre ñɲunáa dʒ, weewíli ibée né, Bɔɔzire lewáa, Yúu cɔɔɔ, bika lrú cɔɔɔ kpómóó, baríɲa baazála bɔɔwú-daá.

lgbám weewíli ibée né, si ikábísíná idi ikpóó iníbbáawu né, ceení ceení sɪsɪ : aa, Caágawú lee dʒaa, Caágawú lee dʒaa, Caágawú lee dʒaa. Ménveerím nya né, Yúu waagurú si ikédʒee ñɲunáa dʒ né, Bɔɔzire weeyiídi idi ñɲunáa dʒ né, waabísi iwóró-iwóró nge Bɔɔzire sɪsɪ : aayí, cɔɔ dʒefee, wenbí bugoná nya né, bugoná na ma. Woogúti ibísi idi ñɲunáa dʒ né, lrú waagurú si ise, nge wɔɔdótóm ilé sɪsɪ : aayí, cɔɔ dʒefee, wenbí bugoná nya né, bugoná na móó. Bulé né, bíngóná dʒaa cénjé né, dʒongutí dʒilá dʒamá nɲíní. Đícɔɔ ge, a dʒáávíní isóóróm ceení ge weedísi, ilée dʒaa. Nna ge Yúu sɪsɪ : Caágawú, lee ma, nge Caágawú sɪsɪ : aayí, medénlee nya, dʒánvarím fási né, dʒédée wáámílá na fudíni, mú míndɔwúv ku. Lelédʒ nyójjóó cé né bumóó nbulé, na mogúti melée nya? Nge Yúu sɪsɪ : la suúru lee ma, a nyéélée ma, kpɔɔ ma ndʒ nyóvúruú-daá ngbená ma dʒaana. A nyéégbéná ma nyédée dʒaana, ndʒelú wená lókú yáá ivéyína, isi iwená, isi tóɔ, boná ma nzú ndʒelú-dée lókú-deezí. A nyáázú ma ñna, na nwíli ma mídée téédí-daá weení iwená liideé né, bika méngilím mǎngɔgbɔwúv liideé mǎngónáa nya; wenbí si mevère nya né nbulé. Nge lgbám sɪsɪ : bujóó kazóó, nge waalzí nibiiré ivuruú-daá ilo bɔɔwú-daá. Wɔɔlo ñɲunáa dʒndʒ né, nge Yúu weegbí, nge waagánára Yúu ikálízí, waagálízí Yúu né, nge weegéézí yi idʒ ivuruú-daá. Wɔɔgbóɔ si idée né ge Bɔɔzire sɪsɪ : é-é, Caágawú, la suúru lee ma, ñnamú ge lgbám sɪsɪ : dʒndʒé nyíidi-daá né, mínyóó ge dʒenzewóó, a nyéédékíná lrú, waazí nbulé. Bulé né ménlee nya né, bika nbó nyángagúv dʒaa? Nyáázála cé né, budé nbulé. Nge Bɔɔzire sɪsɪ : la suúru, lee ma, a dʒ nyáálízí ma, dʒv ma nyóvúruú-daá. A dʒáálí níbbáawu, mánjáadı faadíní mejéle nya, báa dʒóm waalá lrú wánlɔwáa na sím, nge nyóóbóná faadíní tundí ge nyáálá yi, asée waagurú. Nge lgbám sɪsɪ : tóɔ, umú waanú. Nge waalzí nibiiré ilo bɔɔwú-daá, Bɔɔzire weegbí, waagálízí Bɔɔzire né, wɔɔlo ivuruú-daá, si balí níbbáawu na icéle yi faadíní nbulé. Waava ızá si idée né ge lrú sɪsɪ : ówu, Caágawú, isi líɲ, móó mána nya sɪsɪ : dʒégée iráa, nge nyáálízí nyíidi-daá kpíná, buga móó ge ndánlízí móó bika mégée lrú? Lízí ma. Nge lgbám sɪsɪ : aayí, dʒóómi nyójjóó dʒ né, a máálízí nya, céré nyóngoní ku ngágú ma. lrú mílúa ge, idekéé lrú kífení.

A máálízí nya sinje, céré nyángagúv ma. Nge lrú sɪsɪ : aayí, lízí ma, móó mádángagúv nya amá wenbí si mevère nya né, boná ma nzú nyédée, nyédée fɔ́, mánvarím, nyédée aláa ménveé we dʒáazi, bika mǎngolúu we lím bánlanáa

kídíím. Wenbí mós si mevére nya né nbulé. Nge lgbám woobóđi nibiiré ikpóo ilo. Wóolo nibiiré né, nge lrú weegégbi, waagánára lrú ikálízí. Waagálízí lrú né, baagálu níbaáwu-daá né ge lgbám wóodó yi sísti : tóo, nyós nyégée lrú ge nyazi mégée lrú né, bulé né, mééjé nya, nyós kpe nyédée. Buga Bóozíre, waalzí ulé ilo, nge ulé waajáa faadíní icéle yi, nge sísti : a dẹ nyósógóni nna sísti : Đóm waanyási lrú, báa Đóm weení ge waanyási lrú, báa wánzím ge baagáyaa nya ge nyósógóni ge nyósógbóo faadíní tina ndu inós-daá, nvúúdi, asée waagurú. Tóo, Bóozíre weejéle yi faadíní, nge wooboná Yúu isú lókú-déézí. Téédí-daá, wúro wená na ku liideé. Kuuyu nuvoowú né ge Yúu waabáa bóowú lókú-déézí hált wúro-dée dajá-daá. Tééwu si kífé né, wónógogoti wúro-dée liideé ríña círí-círí ikoná icéle lgbám. Nge wóomóo isúv téédí-daá, a weení twená liideé né, wóngogbóowúv, weení twená liideé né, wóngogbóowúv. Kiivé ge uráa waalá maamáaci, nge beedíizi wúro-dée, baamá só gédé-gédé-gédé betíizi. Beedíizi né ge sísti : ngbetíi waaba ná bínjmulím d́aa liideé ge d́ánlám bití d́iwú. Keđee ge bóogóná wúro tóko kúbóngi d́ó si umú, nge waayáa idée afobíya nówónáázá sísti : bóbo bekézélí umú idée ad́akaá, káma liideé woozu kt, uráa nówéle tánbuzi bekézélí kt. Belé boobó si bekézélí né, fuv, nge kúqum waaján ikóbuu iniiká d́ó, ikézélí kt sísti : Wúro woogúti si ulá d́aa zaarí, d́édée nba, ad́akaá bóorúv kuna ge nyáálízí d́ó uráa nówónáaza sísti : d́ibo d́ikézélí? Bóogóná ad́akaá né, kéyi! boovulú bebéjé né, ad́akaá kutoluú-de na bóowú, alaaf́iya nbulé? Ceení, ceení sísti : njíní ge bulá bulé, njíní ge bulá bulé. Nge wúro weeyéle betíizi uráa, nge wóogbóo faawú kingí ikpóo ikoná. lrú ceení cósó, nge sísti : hn-hn, a d́oo bánv́aa d́aa njmature d́ó d́njmátí d́ó, mós ménveerím wenbí biyéle ge bugbóo liideé né. Nna ge wúro sísti : isi wé ge wánjmatí yeé, isi óó, Caágawú wááni, ulé twená na Yúu, téédí-daá cé idánnaa naaru-dée liideé, ulé wóngogbóowúv ku liideé ríña. Bilá? Isi líj. Toovonúm? Isi bulé ge bigée, amá máánjmatí d́ó né, ikókoni iyá ma yoo... Nge uráa sísti : aayí, kéyi, bínlám njíní na bulá bulé, bínlám njíní na bulá bulé, nge baalzí furúsiwá nówéle betíri. Boobó né isi Caágawú, wúro sísti : d́ikóni d́iféeri nya sísti : nyána nyédée Yúu ikoni. Ée, Caágawú wójóo d́ó tímín, nge sísti : aa, sinje máwíre weedé, sinje bánagúv ma. Bóogóni batála né, nge baalzí yi lówtáa bóobózi yi sísti : nyó Yúu we lé, isi aayí, umú twéyina Yúu, nge kadaná waazála pówi. Aayí, nge weegbedí ikurú ibóđi furuú ulízi Yúu furuú-daá isú, ulé izoméé izá wánjibíri cíwú-cíwú-cíwú, wéngbeé nós, a weebéjé d́ó, ibéjé d́ó. Wenbá baríña páyí bevéyina liideé né, belé d́ud́o sísti : nyós nyánbá ngóná Yúu nzú wóngbóowúv d́aa liideé, ceení sísti : Bóogbóo médée nná, ceení sísti : bóogbóo médée nná. Nna ge sísti : tóo, njíní ge d́ánlám yi; nge sísti : aa, Caágawú b́engbedú ge baffízi yi botóđi, bka betéézi idée Yúu batíni urózi. Tóo, bidée saáti wúro ibá twená afobú, idabá umvuziná afobú umú idée tóm. Bóozíre, nyós nyówe

lé, nyóó ñan afobú nyíídi-daá ngójósi cób, afobú ikága papa-papa, ícán ikóni ikulú isála táa-róózi wánzím. Nge wúro-dée saarú waagága kpédele-kpédele, kpédele-kpédele, bisáani ikéje bikázála bikágáná yi tebí, ícán itála isúv zamóo-daá. Iráa sísti : biyáási ge, biyáási ge, nge sísti : wúro, nyójóó nyánnunáa tóm tite nídi, nyédée afobú wáani wángazím ku bilé. Nge wúro sísti : wé! Ngbetíi waalaná yi, ngbetíi waalaná yi. Boobó né, afobú waaján ibuzi ímáti sísti : Ìom waalaná umú, waaján ímáti bilé né, waaján wánzím nbulé. Nge wúro wóogbóo inúzi isúv igujú-daá, nge woogóo, nge sísti : Isóórómáa, weení ge mánnáa isóóróm íbá ilée ma ñó. Ngú Caágawú ilé íjóna nibé. Nna ge Caágawú sísti : óo, wúro, ísi líñ, ísi tóo, amá, mányísi-róózi ge, níta, a bidékée mányísi-róózi, iduv íbódi ma mánúni kúduń, mósó ménleé yi. Nge wúro sísti : nyánbuzi nlée mósó médeé afobú wánluwáana sím, wánján ísi ñó né? Caágawú sísti : óo, tóm cúko ge bigée mósó mójó, mósó ménleé yi. Nna ge wúro sísti : íbódi yi, íbódi yi buríña, íbódi yi, nge boobódi yi. Nge sísti : igbóo ídeé Yúu idv ídeé furuú-daá naaní. Bóogbóo Yúu baqv furuú-daá, nge boobódi lgbám. Boobódi lgbám né ge lgbám waadála ísín íbéñ afobú ññunáa ñó né, waamún, nge sísti : wúro, tóm kúduńtíyóo we ná, a bigée ñónyúu tlé, a ñónyúu tlé, lele-lee kuna nyédée afobú wángurúv. Nge wúro sísti : tlé ge wentí. Nge lgbám sísti : téedi-daá cé, mínýuú lrú weení bánýaá yi sáawúra-dúv né? Idée kujúv ge bínbóózi. Nge wúro sísti : weení yeé, sísti : sáawúra-dúv, nge wúro sísti : weení weevéeri sísti : nyówená Yúu né, ilé íwe! Weení weveeri sísti : nyówená Yúu né, ilé íwe; lgbám sísti : aayí, a bilé ígáyaa ma yi. Nge baagáyaa yi, baaján bokógóná yi ññunáa ñó né, íjóó, nge lgbám weegbedí ikálízi faadíni sísti : bilé né, wúro, ísi líñ, amá mówená sóózi mánlám yéñdi naaní án, ísi líñ. A máálá sóózi, bángúv yi ge, a baagv yi, kujúv ge bénjém betelesiná miza-búúre ñó na bekpédí banízi lelemá, a baanízi lelemá, bokpóo faadíni baqv na mobó malá afobú, lelee kuna wángurúv. Nge wúro sísti : ówu, nyoogúti nyójóó nyéndéedi yéñdi ñó né, afobú wánzuń! Náge lgbám sísti : óo, ídanzuń, a mówe cé, wángurúv. Bánñmatí bilé bika nyééridv umú íjóó. Nge lgbám weebééñ yéñdi umá sísti :

Waajaa ná igawliya

Nata íbéé kóyi-kóyi

Waajaa ná igawliya

Nata íbéé kóyi-kóyi

Waajaa ná igawliya

Nata íbéé kóyi-kóyi

Waajaa ná igawliya

Nata íbéé kóyi-kóyi...

Sáátí kúń né, nyééríḍu còó, a wɛɛbééŋ ḍḍ, ɪbééŋ ḍḍ, ɪbééŋ ḍḍ, ɪbééŋ ḍḍ. Nge sɪsɪ : furúsiwá we lé, bákú yɪ, nge bɛɛgbedí bekpí nyééríḍu, becé ɪgujɔú bɔkpóó batɪlɪsná niveyóó. Aayí, ɪgbám ɪkpedí ɪlá lelemá ḍḍndḍ né nge wɔɔmóó ɪlɪzɪ faadɪnɪ, ɪlé ɪcáŋ iboná faadɪnɪ ḍḍ, ɪlá lím-daá ḍḍ ɪtízi afobú nɔó-daá, wɛɛgbedí ɪfúúdi ḍḍ né, afobú waagurú ɪcòó, ḍom kalá ɪcáŋ bilú bisála. Nge wúro sɪsɪ : mánváa nya alééré madásɪ, wenbí nyáálá ḍḍ né, mánváa nya alééré; a bɪdekée nyóróózi, a bɪdekée nyóróózi, á bú ceení waazí, mósó máázíná! A bú ceení waazí, mósó máázíná, mósó médée bú nɪlé, ceení mósó nɪlé. Nge bɔɔgbóó alééré bafa ɪgbám, sɪ bilá wé ɪube né, boogúti batásɪ yɪ nówu. Nna ge bɔɔdó sɪsɪ : óo, toovonúm, lrú mláa. A sinje ge nyéélée lrú, ceré né wángagúu nya yoo... Đoo wɔɔdó sɪsɪ : ɪmú ɪdánlɪzɪ yɪ, ɪcòó bɔɔwú-daá, a ɪyaayéle yɪ bɔɔwú-daá, nyááná né ɪyaagóná yɪ tóm tuna? Wɛelée yɪ sɪsɪ : nyósó ḍḍḍ nyégée lrú ge nyazi mósó, bo ngbé né, bɛe woobó ɪkála yɪ wenbí né. Wenbí biiyéle ge leleedḍ, kazóó lám weedé né nɪlé, ánta ḍoo né, a lrú wénýelén bénléé yɪ ge. Biyyéle leleedḍ, léédɪ tɪm tuzú tíŋa.